

Parafrázování

Pokud chcete **uvést nějakou myšlenku z textu jiného autora** a chcete se vyhnout plagiátorství, je možné využít **parafrázování**.

Jedná se o:

- vaši vlastní formulaci hlavních myšlenek vyjádřených v textu
- jednu z legitimních forem převzetí myšlenky/nápadu/informace z cizího textu (s uvedením zdroje)
- detailnější formulaci než anotace nebo shrnutí, zaměřuje se především na jednu hlavní myšlenku

Parafráze je vhodnější, protože

- je lepší než citování obsáhlejšího úseku textu
- pomáhá bránit se pokušení příliš častého citování
- dobře napsaná parafráze vyžaduje hlubší porozumění textu a nutí tak k důkladnému a aktivnímu čtení

Šest kroků k efektivnímu parafrázování

1. **Přečtěte si pasáž**, kterou chcete parafrázovat, **několikrát**, abyste jí dobře porozuměli.
2. Odložte originální text stranou a **napište si do svých poznámek parafrázi daného úseku**.
3. Pod ni si napište několika slovy, **k čemu a kde chcete tuto parafrázi využít**. Pokud si poznámky třídíte tematicky, napište si k ní také klíčová slova.
4. **Zkontrolujte parafrázi podle originálu**, jestli vyjadřuje přesně to, co je v textu uvedeno a jestli se vaše formulace nápadně nepodobá originálu.
5. **Označte si uvozovkami pasáže/slova/fráze, které jste převzali z originálního textu** (pokud nějaká jsou).
6. **Doplňte bibliografickou citaci zdroje**, včetně uvedení čísla strany/stran.

Příklad:

Vědci se nejprve účastníků průzkumu zeptali, zda považují ruský národní charakter za podobný charakteru západních národů, například USA, nebo Spojeného království. S tím souhlasilo 4,5 procenta účastníků. S podobností s národy Dálného východu, například Číňanů nebo Japonců, souhlasilo 3,5 procenta účastníků. 16,4 procenta účastníků mělo za to, že je ruský národní charakter směsí charakterů západních a východních národů, 76 procent odpovědělo, že je charakter ruského národa unikátní a nedá se s jinými národními charaktery srovnávat.

V porovnání s "průměrem" vlastností zjištěných u 49 jiných kultur, považovali účastníci průzkumu "typického Rusa" za člověka, který má vyšší skóre extraverze, otevřenosti a svědomitosti a nižší skóre neuroticismu než mají všechny ostatní národy. Rozdíly však byly velmi malé, statistické průměry se objevovaly po obou stranách statistických průměrů mezinárodního vzorku. Ruský autostereotyp se tedy nikterak neodlišuje od autostereotypu jiných národů. Za jasné a zřetelné "ruské vlastnosti" účastníci průzkumu považovali jen nízkou míru pocitu zahanbení a rozpaků, sklon k dominanci a pocitu síly, živou představivost, vysokou míru otevřenosti, tedy sklon přezkoumávat své sociální, politické a náboženské hodnoty, jakmile se potkají s novými skutečnostmi.

Pohlaví účastníka, stejně jako skutečnost, zda účastník byl nebo nebyl Rus, ani místo, kde žije, na výsledky vliv nemělo. Účastníci sice většinou uváděli, že je ruský národní charakter unikátní, nicméně jejich vlastní výsledky pro tuhle víru svědčí jen slabě.

*In: KOUKOLÍK, František. **Jací jsou dnešní Rusové? Už ne Tolstého hrdinové.** Dostupné z: http://technet.idnes.cz/kdo-jsou-rusove-0iw-/tec_technika.aspx?c=A121010_161644_tec_technika_kuz*

Autoři výzkumu se nejdříve zjišťovali, jestli respondenti považují ruský národní charakter za podobný charakteru západních států. Většina respondentů (76 %) odpověděla, že je unikátní a nedá se s ostatními národy srovnávat, 16,5 % odpovědělo, že ruský charakter je směsicí charakterů západních a východních národů, 3,5 % tvrdilo, že je podobný charakteru východních národů, zbytek respondentů (4 %) považuje ruský národní charakter za podobný charakteru západních států. Pokud měli účastníci výzkumu charakterizovat „typického Rusa“, uváděli u něj nejčastěji vlastnosti jako extravert, otevřenost a svědomitost, čímž se příliš nelišili od charakteristiky typických představitelů jiných národů. Za typicky ruské vlastnosti pak považovali nízkou míru pocitu zahanbení a rozpaků, sklon k dominanci, živou představivost a vysokou míru otevřenosti, tedy opět vlastnosti, které by bylo možné připsat i jiným národům.